

Raadsvoorstel en besluitnota

Onderwerp

Tariefvoorstellen en Verordeningen belastingen en rechten begroting 2025

Gevraagd besluit

Vast te stellen:

1. de tarieven belastingen en rechten voor de begroting 2025, overeenkomstig het gemeentelijk kader en conform het overzicht 'Samenvatting tariefvoorstellen' op pagina 4 en 5 van dit voorstel.
2. het tarief naheffingsaanslag Parkeerbelasting (tariefstijging 8,5%) naar het wettelijk maximale bedrag en het tarief voor het aanbrengen van een wielklem aan een voertuig (Parkeerbelasting, tariefstijging 167,9%), conform het overzicht 'Samenvatting tariefvoorstellen' op pagina 4 en 5 van dit voorstel.
3. in afwijking van het gemeentelijk kader en de uitgangspunten van de VJN:
 - a. het tarief Vermakelijkhedenretributie voor 2025 gelijk te houden aan 2024 en het tekort van € 0,22 mln. incidenteel te dekken uit de egalisatiereserve;
 - b. het tarief Marktgelden met niet meer dan 2,2% te laten stijgen en het tekort van € 0,022 mln. incidenteel te dekken uit de egalisatiereserve;
 - c. het tarief Leges middelgrote evenementen B-categorie met niet meer dan 2,2% te laten stijgen en het tekort van € 0,055 mln. incidenteel te dekken uit de egalisatiereserve (Leges H3, paragraaf 3.3.2.2);
 - d. voor het op een adres leveren van reisdocumenten geen Leges te heffen en het tekort van € 0,050 mln. uit de algemene middelen te dekken (Leges H1, paragraaf 1.7.4);
 - e. de mantelzorgparkeervergunning (Parkeerbelasting) gratis te blijven verstrekken met structurele dekking vanuit het budget van de Opgave Gezondheid.
4. in afwijking van het gemeentelijk kader, een vermindering aan Leges door te voeren bij het buiten behandeling stellen of intrekken van een aanvraag bij:
 - a. een aanvraag om een ontheffing als bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de Winkeltijdenwet zoals uitgewerkt in de Winkeltijdenverordening (Leges H1, paragraaf 1.11.2.5); de verschuldigde Leges worden verminderd tot € 432,40;
 - b. een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning voor onbepaalde tijd in de zin van artikel 30b van de Wet op de Kansspelen (Leges H1, paragraaf 1.13.5). Voor een aanvraag voor de aanwezigheid van één kansspelautomaat wordt 50% van het tarief in rekening gebracht, te weten € 113,25.
5. conform het overzicht 'Samenvatting tariefvoorstellen' op pagina 4 en 5 van dit voorstel, de bijgevoegde belastingverordeningen Zaanstad:
 - Verordening op de heffing en invordering van Afvalstoffenheffing 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van rechten voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van Leges 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van Marktgelden 2025
 - Verordening op de heffing en invordering van de Onroerendezaakbelasting 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van Parkeerbelasting 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van Precariobelasting 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van Reclamebelasting 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van Roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van Rioolheffing 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van Toeristenbelasting 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van Vermakelijkhedenretributie Zaanse Schans 2025.

Geheimhouding op grond van de Gemeentewet

Openbaar

(Correctief) referendum

Dit besluit is niet referendabel omdat dit niet van toepassing is op het vaststellen van gemeentelijke tarieven en belastingen (artikel 3 van de referendumverordening).

Kernverhaal

Met de Voorjaarsnota (VJN) 2024-2028 zijn de kaders vastgesteld waarbinnen de begroting is uitgewerkt. De VJN biedt hiermee ook het kader voor het opstellen van de lokale heffingen (belastingen, rechten/retributies en bestemmingsheffingen). De begroting omvat onder andere een uitwerking van de ambities in effecten en prestaties die het college wil bereiken; op 8 juni 2022 is het coalitie akkoord 2022-2026 gepresenteerd.

Met de VJN zijn de volgende ambities door de raad vastgesteld:

Indexatie en kostendekkendheid

De algemene belastingen, zoals de (On)roerendzaakbelasting (OZB), worden voor 2025 verhoogd met de huidige prijsindexatie van 2,2%. Voor de rechten (ook retributies genoemd) en de bestemmingsheffingen (Rioolheffing en Afvalstoffenheffing), geldt het uitgangspunt dat deze 100% kostendekkend zijn, tenzij de raad hierop anders besluit.

Afwijking kostendekkende tarieven

In het coalitieakkoord 2022-2026 is opgenomen dat voor de Begraafrechten en Leges kleine evenementen (A-categorie), tarieven worden geheven die niet volledig kostendekkend zijn. Bij de VJN 2023 is structureel dekking gevonden om de Leges Wet kinderopvang niet volledig kostendekkend vast te stellen; deze tarieven worden alleen geïndexeerd. Bij de VJN 2025 is een uitzondering op de 100% kostendekkendheid gemaakt voor het thuisbezorgen van reisdocumenten.

Dit voorstel bevat de tariefvoorstellen voor de Verordeningen belastingen en rechten voor de begroting 2025. Hierin zijn de ambities uit de VJN en het coalitie akkoord meegenomen.

Woonlasten

De Afvalstoffenheffing, Rioolheffing en de OZB behoren tot de woonlasten. Zaanstad wordt, in vergelijking met andere gemeenten, voor de woonlasten aangemerkt als een duurdere gemeente (bron: www.coelo.nl). Dit komt door een relatief hoge Rioolheffing, onder meer als gevolg van de bodemgesteldheid (veengrond).

Vanuit de egalisatievoorziening riolen wordt een afbouwende korting op het tarief Rioolheffing gegeven, waardoor de stijging van de aanslag beperkt kan blijven tot 2,2%.

De stijging van de Afvalstoffenheffing stijgt eveneens met 2,2%.

De tarieven OZB worden eind oktober vastgesteld; de opbrengstverhoging beperkt zich tot de prijsindexatie van 2,2%. Alleen een areaaluitbreiding leidt tot een meeropbrengst.

Voor inwoners die de lokale woonlasten niet kunnen betalen, blijft het mogelijk kwijtschelding aan te vragen.

Onderzoeksvraag tariefdifferentiatie Afvalstoffenheffing en Rioolheffing

Bij de begrotingsvaststelling en bij de VJN (motie 7 nr. 7659334), is opdracht gegeven tot uitwerking van een tariefdifferentiatie naar één- en meer persoons huishoudens voor de Afvalstoffenheffing en Rioolheffing. Deze uitwerking wordt separaat aan u voorgelegd met een voorgestelde inwerkingtreding van 1 januari 2026. Om deze reden wordt de tariefdifferentiatie niet meegenomen bij de tariefvoorstellen voor 2025.

Aandachtspunt hoge stijgingspercentages tarieven

- het tarief naheffingsaanslagen (bij het niet betalen van Parkeerbelasting) stijgt met 8,5% van € 72,65 naar het wettelijk maximale bedrag van € 78,80;
- het tarief voor een wielklem aan een voertuig (Parkeerbelasting) stijgt met 167,9% van € 150,95 naar € 404,40. Het tarief werd voor 2024 te laag vastgesteld.

Aandachtspunten Leges Verordening hoofdstuk 1

De volgende Leges hebben een (aanzienlijk) hoog stijgingspercentage:

- het tarief leges Gehandicaptenparkeerkaart wordt 100% kostendekkend en stijgt met 46,4% van € 104,40 naar € 152,85 (paragraaf 1.9.2.1). Voor 2024 werd het tarief met incidentele dekking lager dan kostendekkend vastgesteld.
Inwoners die de kosten voor een Gehandicaptenparkeerkaart niet kunnen betalen, kunnen een aanvraag doen voor tegemoetkoming in de vorm van bijzondere bijstand;
- het tarief Leges voor Verstrekking van een verklaring van huwelijksbevoegdheid stijgt met 84,7% van € 15,70 naar € 29,00 (paragraaf 1.4.2). Het tarief voor 2024 werd te laag vastgesteld;
- het tarief Leges voor Aanpassing vergunning door het bijschrijven van een beheerder (paragraaf 1.13.1.3.1) stijgt met 131,6% van € 166,35 naar € 385,30. De stijging is het gevolg van een verhoogde tijdsbesteding.

Aandachtspunten Leges Verordening hoofdstuk 3

De volgende Leges hebben een (aanzienlijk) hoog stijgingspercentage:

- het tarief Leges Aanvraag nieuwe horeca-exploitatievergunning voor zowel de commerciële als niet-commerciële horeca (paragraaf 3.1.3.1). Het tarief stijgt met 16,8% van € 1.752,55 naar € 2.047,00 door een verhoogde tijdsbesteding;
- nieuw beleid: een tarief in 2025 voor Ontheffing van de sluitingstijden van € 176,90 (APV Verordening artikel 2:29 lid 3);
- nieuw beleid: een tarief in 2025 voor Aanvraag ontheffing schenk- en sluitingstijden van € 176,90 (APV Verordening artikel 2:34c lid 1).

Voorstel tot afwijking van het gemeentelijk kader/ de uitgangspunten VJN voor 2025

Met het uitgangspunt van volledige kostendekkendheid zouden drie tarieven voor 2025 buiten proportioneel stijgen. Dit gaat om de tarieven Vermakelijkhedenretributie, Marktgelden en Leges voor middelgrote evenementen B-categorie. Om de impact op inwoners en ondernemers te beperken, is het voorstel om de Vermakelijkhedenretributie voor 2025 gelijk te houden aan 2024 en de andere twee tarieven met niet meer dan 2,2% te laten stijgen, waarbij dekking incidenteel plaatsvindt uit de egalisatiereserve.

De mogelijkheid om reisdocumenten gratis thuis te bezorgen, verlaagt de druk op de balies in de publiekshal met dekking vanuit de algemene middelen. Voor een blijvende ondersteuning aan mantelzorgers wordt voorgesteld het gratis verstrekken van een mantelzorgparkeervergunning te handhaven, waarvoor structurele dekking mogelijk is vanuit het budget van de Opgave Gezondheid.

Aanleiding

De begroting 2025 en Tariefvoorstellen en verordeningen belastingen en rechten voor de begroting 2025.

Beoogd resultaat

Voor de begroting 2025 vastgestelde tarieven belastingen en rechten. Redactioneel en juridisch juiste verordeningen om in 2025 tijdig en rechtmatig belastingen en rechten te kunnen heffen.

Kader

Gemeentewet, Wet Milieubeheer, Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), VJN 2024-2028, de Financiële verordening 2023 (met name artikel 12 'Kostprijsberekening en tarieven'), nota Kostentoerekening tarieven 2017.

Het volgende is van invloed op dit voorstel:

Tarieven algemene belastingen

Op de Onroerendezaakbelastingen en overige belastingen wordt de prijsindexatie toegepast van 2,2%. Belastinginkomsten komen ten gunste van de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. In tegenstelling tot bij de rechten en bestemmingsheffingen (Rioolheffing en Afvalstoffenheffing), is de opbrengst van een belasting niet begrensd tot 100% van de

begrote kosten. Om deze reden, wordt bij de tariefvoorstellen de mate van kostendekkendheid niet vermeld.

Tarieven rechten en bestemmingsheffingen

Voor de tarieven van de rechten of retributies (waaronder de Leges) en de bestemmingsheffingen (Rioolheffing en Afvalstoffenheffing) geldt als uitgangspunt 100% kostendekkendheid, tenzij anders is/wordt besloten. De opbrengst van een recht of bestemmingsheffing mag niet meer bedragen dan 100% van de begrote kosten. Alleen de Vermakelijkhedenretributie is niet begrensd tot een maximum van 100% kostenverhaal en mag enigszins een overschrijding laten zien.

Loon en prijsindexering

Als uitgangspunt geldt indexering van de tarieven met de indexeringspercentages van het Centraal Planbureau. Voor de prijsindex wordt voor 2025 een percentage van 2,2% gehanteerd (2024: 3,9%¹) conform de zogenoemde IMOC (Index Materiële Overheidsconsumptie). Voor de loonindex 2025 geldt het nieuwe percentage van 4,4% (2024: 2,2%). De subsidie index bedraagt 3,74% (2024: 4,81%¹).

Overheadtarief 2025

Het overheadtarief voor 2025 is met 8,82% gedaald; van € 44,54 voor 2024 naar € 40,61 voor 2025. Met het overheadtarief worden de overheadlasten door integrale kostentoerekening doorbelast en toegerekend aan de rechten.

Argumenten en afwegingen

Samenvatting tariefvoorstellen 2025

In dit voorstel worden de volgende tarieven belastingen en rechten voorgesteld:

Belastingen	Tarief 2024	Tariefstijging / kostendekking	Tarief 2025
Onroerendezaakbelasting	diverse	2,2%	diverse
Onroerende woon- en bedrijfsruimtebelasting	diverse	2,2%	diverse
BIZ-heffing Stadshart Zaanstad 2024-2028	WOZ-waarde klassen	- / 100%	WOZ-waarde klassen
Parkeerbelasting	diverse	ca. 2,2% ²	diverse
Wielklem	€ 150,95	167,9% / 100%	€ 404,40
Wegslepen	€ 421,70	1,8% / 100%	€ 429,35
Naheffingsaanslag	€ 72,65	8,5% / 99,5%	€ 78,80 ³
Precariobelasting	diverse	2,2%	diverse
Reclamebelasting			
Openbare aankondigingen, onverlicht, per m² per jaar	€ 21,25	2,2%	€ 21,72

¹ Voor 2024 werd voor de rechten en bestemmingsheffingen, naast de indexatie, nog een extra verhoging doorgevoerd als gevolg van de hoge inflatie in 2022 (nacalculatie).

² De parkeertarieven worden, conform de normale afrondingsmethodiek, afgerond op 5 eurocent. Voor sommige parkeerproducten is de prijsstijging daardoor iets meer of minder dan 2,2% omdat de niet-afgeronde tarieven de rekenbasis voor indexering vormen.

³ De hoogte van de naheffingsaanslag is mede afhankelijk van het maximum Rijkstarief. Het Rijkstarief voor 2025 is vastgesteld op € 78,80 (Staatsblad 6 september 2024).

Openbare aankondigingen, onverlicht, per m² per maand	€ 1,77	2,2%	€ 1,81
Openbare aankondigingen, verlicht, per m² per jaar	€ 32,18	2,2%	€ 32,89
Openbare aankondigingen, verlicht, per m² per maand	€ 2,68	2,2%	€ 2,74
Toeristenbelasting			
Per overnachting per persoon in het centrumgebied	€ 7,54	2,2%	€ 7,71
Per overnachting per persoon buiten het centrumgebied	€ 5,39	2,2%	€ 5,51
Verblijf op kampeerterreinen en camperplaatsen per overnachting per persoon	€ 1,70	2,2%	€ 1,74
Per overnachting per persoon op een locatie die niet in zijn geheel in het centrumgebied is gelegen	€ 5,39	2,2%	€ 5,51
Rechten / bestemmingsheffingen			
Afvalstoffenheffing	€ 347,83	2,2% / 97,7%	€ 355,48
Zeehavengeld	diverse	2,2%	diverse
Begraafrechten	diverse	0% / 100%	diverse
Marktgelden, per m²	€ 0,71	2,2% / 80,1%	€ 0,73
Vermakelijkhedenretributie Zaanse Schans	€ 0,55	0% / 64,5%	€ 0,55
Rioolheffing			
Tot 300 m3 water	€ 315,68	2,2% inclusief korting* / 97,8%	€ 322,62*
Elke 100 m3 daarboven	€ 105,23	idem	€ 107,55**
Leges	Kostendekking 2024 ⁴	Kostendekking 2025	Tarief 2025
Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening	97,8%	93,6,%	diverse
Hoofdstuk 2 Omgevingsvergunningen	93,4 %	93,3%	diverse
Hoofdstuk 3 dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn	68,6%	68,8%	diverse

* Tarief 2024 incl. indexering bedraagt € 327,46. Met korting van 3,6% (€ 11,78) blijft het aanslag bedrag beperkt tot € 315,68 (stijging 8,5%).

Tarief 2025 incl. indexering bedraagt € 334,66. Met korting van 3,6% (€ 12,04) blijft het aanslag bedrag beperkt tot € 322,62 (stijging 2,2%).

** Tarief 2024 incl. indexering bedraagt € 109,15. Met korting van 3,6% (€ 3,93) blijft het aanslag bedrag beperkt tot € 105,23 (stijging 8,5%).

Tarief 2025 incl. indexering bedraagt € 111,55. Met korting van 3,6% (€ 4,01) blijft het aanslag bedrag beperkt tot € 107,55 (stijging 2,2%).

1. Voorstellen belastingen

Belastingen zijn gedwongen betalingen aan de gemeente zonder dat er op individueel verzoek een dienst is verleend. Gemeenten mogen alleen de belastingen heffen die zijn genoemd in de Gemeentewet of een andere wet in formele zin.

⁴ percentages conform raadsbesluit Leges Verordening 2024 d.d. 9 november 2023 (7920547 pagina 8).

1.1 Onroerendezaakbelasting (OZB) en Roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting (RWBB)

OZB tariefberekening en indexering

Uitgangspunt bij vaststelling van de tarieven Onroerendezaakbelasting (OZB), is een gelijkblijvende opbrengst ten opzichte van het voorgaande jaar. Alleen areaaluitbreiding van woningen en niet-woningen leidt tot een extra opbrengst. Om de OZB opbrengst waardevast te houden, wordt deze jaarlijks geïndexeerd. Hierbij wordt uitgegaan van de prijsindexatie materiële overheidsconsumptie (IMOC). Conform de VJN 2024-2028 wordt de OZB opbrengst voor 2025 met 2,2% geïndexeerd.

Een waardestijging wordt gecompenseerd door een verlaging óf een verhoging van het tarief. *In theorie* gebeurt dan het volgende:

Bij een waardestijging +12% betekent dit	: 12% - index IMOC = percentage tariefdaling
Bij een waardedaling -2% betekent dit	: 2% + index IMOC = percentage tariefstijging

OZB en herwaardering Wet WOZ

De OZB tarieven worden onder meer afgeleid uit de waarde van alle onroerende zaken binnen de gemeente Zaanstad. De waarde van de onroerende zaken is grondslag voor de OZB heffing. De OZB opbrengst is de uitkomst van het tarief x (maal) de WOZ waarde.

Op grond van het bepaalde in de Wet Waardering onroerende zaken (Wet WOZ), worden alle onroerende zaken binnen de gemeente jaarlijks opnieuw gewaardeerd. De herwaardering binnen de gemeente is op dit moment nog niet afgerond, waardoor het nog niet mogelijk is de definitieve OZB tarieven te berekenen. Om deze reden zijn er nog geen OZB tarieven in het voorstel opgenomen. De procedure is gelijk aan die in voorgaande jaren. In oktober worden de nieuwe OZB tarieven in een memo met onderbouwing aan u bekend gemaakt, met aan de griffie het verzoek de Verordeningen OZB en RWBB met de vastgestelde tarieven toe te voegen aan de agenda voor de begrotingsbehandeling.

Tarieven RWBB

De tarieven voor de Roerende Woon- en Bedrijfsruimtebelasting worden op grond van artikel 221 lid 3 Gemeentewet gelijkgesteld aan die van de OZB.

1.2 Bedrijveninvesteringszone (BIZ-heffing)

De Wet op de Bedrijveninvesteringszones (Wet op de BIZ) biedt de mogelijkheid tot het instellen van een zone waarbinnen alle gebruikers van niet-woningen (winkels, horeca, bedrijven, instellingen) financieel bijdragen aan activiteiten die door een meerderheid van de ondernemers gewenst zijn. Een BIZ is daarmee een wettelijk instrument voor en door ondernemers, waarmee alle ondernemers gezamenlijk investeren in de kwaliteit van hun omgeving en zo een bijdrage leveren aan de economische ontwikkeling van het gebied. De bijdrage wordt vastgesteld naar de WOZ waarde en komt tot stand na een door het college uit te voeren wettelijke draagvlakmeting.

Verlenging Bedrijven Investeringszone (BIZ) Stadshart Zaandam 2024-2028

De raad heeft bij besluit van 21 september 2023 (7846985) opnieuw de Verordening Bedrijven investeringszone Stadshart Zaandam (BIZ-Verordening) vastgesteld voor een periode van 5 jaar; 2024 t/m 2028. Van de Verordening maakt onderdeel uit, een door college en het bestuur Stichting Stadshart Zaandam (BIZ-bestuur) ondertekende uitvoeringsovereenkomst en een plattegrond met de aangewezen straten in de binnenstad van Zaandam. Na een positieve uitkomst van de door het college uitgevoerde draagvlakmeting, is de BIZ-Verordening met ingang van 1 januari 2024 voor de duur van 5 jaren in werking getreden.

De jaarlijkse BIZ-bijdrage wordt geheven van de gebruiker van een niet-woning (bedrijf, instelling ed.). Indien een onroerende zaak bij het begin van het kalenderjaar niet in gebruik

is, wordt de BIZ-bijdrage van de eigenaar geheven. Gedurende de looptijd van de Verordening, wordt de BIZ- bijdrage vastgesteld naar de WOZ waarde van belastingjaar 2024.

Begroting

In de begroting is een reservering opgenomen. De geraamde bruto opbrengst van de BIZ-heffing bedraagt € 197.500 per jaar. Hierop worden de geraamde kosten voor heffing en invordering (perceptiekosten) van 2,5% in mindering gebracht. Hierna resteert € 192.562,- om af te dragen aan het BIZ bestuur. Deze afdracht wordt in twee delen in de vorm van een subsidie verstrekt, met aan het begin van het jaar 75%. Op basis van de definitieve vaststelling van de BIZ-opbrengst, wordt het restant van het vastgestelde subsidiebedrag uitgekeerd. Deze subsidie kan worden aangewend voor investeringen binnen het aangewezen gebied (de BIZ-zone). Deze investeringen zijn aanvullend op de werkzaamheden die de gemeente verricht.

De BIZ-bijdrage

WOZ-waarde klassen	BIZ-bijdrage
niet meer dan € 150.000	€ 250
meer dan € 150.000, maar niet meer dan € 500.000	€ 500
meer dan € 500.000, maar niet meer dan € 1.000.000	€ 750
meer dan € 1.000.000	€ 1.000

1.3 Kwijtschelding

Kwijtschelding kan worden verleend voor de Afvalstoffenheffing en Rioolheffing. Zaanstad hanteert een kwijtscheldingsnorm van maximaal 100% en voert daarmee een maximaal kwijtscheldingsbeleid. De uitkomsten van de kwijtschelding worden doorberekend in de jaarlijkse tariefstelling van de Afvalstoffenheffing en Rioolheffing.

Kwijtschelding ondernemers

'Natuurlijke personen die een bedrijf of zelfstandig beroep uitoefenen', de zogenoemde kleine ondernemers, kunnen sinds 1 april 2011 in aanmerking komen voor kwijtschelding van hun privé-belastingsschulden (hierna genoemd; kwijtschelding ondernemers). Hierbij is een voorwaarde dat de raad de kwijtschelding voor deze doelgroep heeft opengesteld.

De Kwijtschelding ondernemers is bij raadsbesluit van 8 februari 2023 met ingang van 1 januari 2023 als structureel beleid vastgesteld (2022/21889). De met de uitvoering van deze regeling samenhangende kosten bedragen jaarlijks circa € 25.000 (€ 15.000 kwijtschelding heffingen, € 10.000 personele inzet).

1.4 Parkeerbelasting en naheffingsaanslag

Advies tarieven Parkeerbelasting 2025 – indexering met 2,2%

Met de Verordening Parkeerbelasting worden diverse parkeertarieven geheven. De tarieven worden voor 2025 met 2,2% geïndexeerd. De tarieven zijn afgerond op bedragen van 5 eurocent. Dit is gewenst bij contante betaling op het Stadhuis en deels bij parkeerautomaten. Voor sommige parkeerproducten is de prijsstijging in 2025 daardoor iets meer of minder dan 2,2%, omdat de niet-afgeronde tarieven de rekenbasis voor indexering vormen.

Parkeerbelasting	Tarief 2024	Indexering	Tarief 2025
Uurtarief zone 1	€ 3,60	2,2%	€ 3,70
Uurtarief zone 2	€ 3,00	2,2%	€ 3,10
Uurtarief zone 3	€ 2,45	2,2%	€ 2,50
Dagkaarttarief	€ 7,45	2,2%	€ 7,60

Vergunning bewoners per jaar	€ 114,10	2,2%	€ 116,40
------------------------------	----------	------	----------

Advies tarief naheffingsaanslagen 2025, tariefstijging 8,5%

Het tarief naheffingsaanslagen (bij het niet betalen van Parkeerbelasting) stijgt met 8,5% van € 72,65 naar het wettelijk maximale bedrag van € 78,80.

De tariefstijging wordt veroorzaakt door extra benodigde capaciteit voor de afhandeling van bezwaar en beroep en extra toezicht. Dit komt voort uit een uitbreiding van het parkeerareaal (Oostzijderveld, Muziekbuur, Mandelabuurt) en een stijging van het aantal naheffingsaanslagen. Deze uitbreiding van capaciteit is niet meegenomen in de VJN. De uitbreiding is echter onontkoombaar; een hoger aantal naheffingsaanslagen leidt tot meer inzet voor de administratieve afdoening en bezwaren. De kostendekkendheid bedraagt 99,5%.

Toelichting en verloop naheffingsaanslagen

Bij het parkeren zonder het betalen van Parkeerbelasting, wordt een naheffingsaanslag opgelegd. Het tarief van de naheffingsaanslag wordt bepaald door de gemeentelijke kosten van naheffen en een basistarief van 1 uur Parkeerbelasting. Het Rijk schrijft jaarlijks een maximum tarief voor dat gemeenten als naheffingsaanslag mogen heffen. Indien de gemeentelijke kosten onder het maximum tarief uitkomen, dient de naheffingsaanslag naar beneden te worden bijgesteld. Het maximum tarief voor 2025 bedraagt € 78,80 (Staatsblad 6 september 2024).

Jaar	Aantal	Bijstelling
2023	25000	+ 500
2024	29000	+4000
2025	30000	+1000

Advies tarief Mantelzorgparkeervergunning

Het gratis verstrekken van de mantelzorgparkeervergunning is eerder ingegeven als extra steun voor mantelzorgers gedurende de coronaperiode. Het voorstel is om het gratis verstrekken van deze vergunning te handhaven. De benodigde kostendekking (€ 1.100) kan vanaf 2025 structureel plaatsvinden binnen de bestaande middelen van het budget van de Opgave Gezondheid.

Advies tarief 2025 voor wielklem en het wegslepen van een voertuig

Voor 2024 was het aantal te verwachten wielklemmen 1.400. De praktijk wijst echter uit dat er maandelijks ongeveer 46 wielklemmen worden geplaatst. Het aantal verwachte te plaatsen wielklemmen is hierop bijgesteld naar 550. Dit leidt voor 2025 tot een tariefstijging van 167,9% naar € 404,40 (2024: € 150,95).

Ter vergelijking: in de gemeente Amsterdam is het tarief wielklem voor 2024 € 214,00.

Het tarief voor het wegslepen van een voertuig stijgt met 1,8% naar € 429,35 (2024: € 421,70). Zie bijgaande kostenmodellen 2025.

Handhaving

Zaanstad handhaaft fiscaal rechtelijk op voertuigeigenaren die niet betalen, door middel van een naheffingsaanslag. Met ingang van 2020 wordt gebruik gemaakt van de wielklem (2019/15590, 2019/169123). Op grond van artikel 235 eerste lid Gemeentewet kan een voertuig worden geklemd en weggesleept bij:

1. het niet voldoen van Parkeerbelasting door een niet-Nederlandse kentekenhouder afkomstig uit landen die geen persoonsgegevens met Nederland uitwisselen;
2. bij constatering van voertuigen waarvoor 5 of meer niet-betaalde naheffingsaanslagen zijn opgelegd.

Hierdoor ontstaat er meer gelijkheid in de handhaving op Nederlandse en niet-Nederlandse voertuigeigenaren. De wielklem is een middel om de betaling zeker te stellen. Buitenlandse kentekenhouders verblijven vaak niet langer dan een dag. Daarbij, 85% van de opgelegde naheffingsaanslagen aan niet-Nederlandse voertuigeigenaren, is afkomstig uit landen die geen persoonsgegevens met Nederland uitwisselen waardoor boetes niet alsnog kunnen

worden geïnd. De voertuigen worden om deze reden direct geklemd.

In artikel 9, lid 3 letter c van de Verordening Parkeerbelasting, is een extra tarief per dag opgenomen voor het in bewaring nemen van een voertuig. Dit tarief wordt door de firma die de weggesleepte auto's in bewaring neemt, per dag bij de gemeente in rekening gebracht. Op grond van artikel 235 lid 5 Gemeentewet kan de gemeente deze kosten doorbelasten aan de kentekenhouder van het voertuig.

Wijzigingen in de Verordening Parkeerbelasting en aanwijsbesluiten:

- tarieven doorvoeren in de Verordening Parkeerbelasting 2025 en aanpassing van bijbehorend aanwijsbesluit voor de Muziekbuurten en Mandelabuurten (invoering betaald parkeren collegebesluit 10 september 2024).

1.5 Precariobelasting

Advies tarief Precariobelasting 2025

De tarieven van de Precariobelasting zijn geïndexeerd met 2,2%.

Tariefwijzigingen doorvoeren in de Verordening Precariobelasting 2025.

Geen beleidswijzigingen:

Er wordt een nieuw standplaatsenbeleid uitgewerkt dat van invloed kan zijn op de tariefstelling Precariobelasting. Omdat deze uitwerking nog niet is afgerond, heeft dit beleid nog geen invloed op de tariefstelling 2025. Na afronding, wordt het nieuwe beleid met bijhorende tariefstelling separaat aan uw raad ter vaststelling voorgelegd.

1.6 Reclamebelasting

Advies tarief Reclamebelasting 2025

De tarieven van de Reclamebelasting zijn geïndexeerd met 2,2%

Reclamebelasting	Tarief 2024	Indexering	Tarief 2025
Openbare aankondigingen, onverlicht, per m² per jaar	€ 21,25	2,2%	€ 21,72
Openbare aankondigingen, onverlicht, per m² per maand	€ 1,77	2,2%	€ 1,81
Openbare aankondigingen, verlicht, per m² per jaar	€ 32,18	2,2%	€ 32,89
Openbare aankondigingen, verlicht, per m² per maand	€ 2,68	2,2%	€ 2,74

Wijzigingen doorgevoerd in de Verordening Reclamebelasting 2025:

- geen beleidswijzigingen

1.7 Toeristenbelasting

Advies tarieven Toeristenbelasting 2025

De tarieven Toeristenbelasting zijn geïndexeerd met 2,2%.

Toeristenbelasting	Tarief 2024	Indexering	Tarief 2025
Per overnachting per persoon in het centrumgebied	€ 7,54	2,2%	€ 7,71
Per overnachting per persoon buiten het centrumgebied	€ 5,39	2,2%	€ 5,51
Per overnachting per persoon op een locatie die niet in zijn geheel in het centrumgebied is gelegen	€ 5,39	2,2%	€ 5,51
Verblijf op kampeerterreinen en camperplaatsen per overnachting per persoon	€ 1,70	2,2%	€ 1,74

De gemeente Amsterdam verwacht voor 2025 een groei van het aantal toeristische overnachtingen tussen de 3,6% en 14,9%. Het landelijk aantal verwachte toeristische overnachtingen voor 2025 betreft een groei van 2%. Zaanstad zit in dezelfde regio als Amsterdam, maar heeft minder hotels en ook minder ruimte om te groeien in het aantal overnachtingen. Daarnaast zien de hoteliers dat de prijzen onder druk staan en dat daarmee soms de strijd om de toerist met Amsterdam wordt verloren. Er zijn geen grootschalige hotelopeningen voor komend jaar en door de druk op de woningmarkt wordt bij de Airbnb/

particuliere verhuur niet direct een stijging verwacht. Om deze redenen wordt voor onze gemeente uitgegaan van een stijging van 3% van het aantal toeristische overnachtingen.

Nieuwe camperplaats locatie uitgesteld naar 2026

Met ingang van 2024 werd rekening gehouden met openstelling van een nieuwe camperplaats locatie (50 camperplaatsen) aan de Doctor H.G. Scholtenstraat in Zaandam. Voor een rendabele exploitatie werd het tarief 2024 voor kampeer- en camperplaatsen verlaagd naar € 1,70 per overnachting. Aan meeropbrengst werd ingeschat circa € 18.615 per jaar. Dit betrof een inschatting op basis van indicatieve variabelen (50 camperplaatsen x 0,4 (bezetting) x € 1,70 p.p.n.) x 1,5 (gemiddeld aantal personen). De openstelling is echter uitgesteld naar 1 januari 2026. Hierdoor zijn er in 2025 nog geen opbrengsten. De opbrengst waarmee over 2024 rekening is gehouden, wordt bij de Najaarsrapportage gecorrigeerd naar 0,00.

Toerekening opbrengst privaat tarief 'Havengeld riviercruisevaart'

De private heffing 'Havengeld riviercruisevaart' komt deels ten goede aan de Toeristenbelasting. Dit private tarief is voor 2025 nog niet vastgesteld (Zie voor een nadere toelichting paragraaf 2.1 Havengelden onder 'Binnenhaven- en kadegeld', 2^e alinea).

2. Voorstellen rechten en bestemmingsheffingen

Onder de rechten (ook retributies genoemd) vallen de Begraafrechten, Leges, Marktgelden, Vermakelijkhedenretributie Zaanse Schans en het Zeehavengeld.

De bestemmingsheffingen zijn de Afvalstoffenheffing en Rioolheffing. Voor de rechten en bestemmingsheffingen mag maximaal 100% aan kosten worden verhaald. Alleen de Vermakelijkhedenretributie is niet begrensd tot een maximum van 100% kostenverhaal en mag enigszins een overschrijding laten zien.

2.1 Havengelden

Binnenhaven- en Kadegeld geprivatiseerd

Vanaf 1 januari 2018 is het Zaanse en Amsterdamse havenwater voor de beroepsvaart binnenvaart één havengebied. Het Havenbedrijf Amsterdam en gemeente Zaanstad werken samen in de uitvoering van de Havengelden. De tarieven van de Havengelden zijn, *met uitzondering van het Zeehavengeld*, geprivatiseerd en worden om deze reden niet meegenomen in de u voorliggende publiekrechtelijke tariefvoorstellen 2025.

De private tarieven Havengelden liggen op het niveau van Amsterdam, met uitzondering van de reserveringsregeling (voorheen het Kadegeld). Door het in 2020 aannemen van amendement A bij de VJN, komt de 'Reserveringsregeling voor riviercruisevaart' nog wel aan de orde onder '1.7 Toeristenbelasting'. Doelstelling van amendement A was om de heffing van de Toeristenbelasting te verbreden, zowel op het land als het water. Hierdoor is het tarief 'Reserveringsregeling voor de riviercruisevaart' in 2021 met 35% verhoogd en komt deels ten goede aan de Toeristenbelasting. Zie voor besluitvorming 2020/12706.

Zeehavengeld

Het Zeehavengeld is niet geprivatiseerd en valt onder de rechten (of retributies). Gemeente Zaanstad stemt op basis van Europese regelgeving (anti-concurrentiebeding ten aanzien van andere lidstaten), jaarlijks de tarieven af op die van de gemeente Amsterdam. De tarieven van Amsterdam worden pas in januari bekend. De tariefstelling van de Zaanse Verordening Zeehavengeld wordt hierdoor - zoals elk jaar - later aan de raad voorgelegd. Voor de begroting 2025 is uitgegaan van het indexeringspercentage van 2,2%.

2.2 Vermakelijkhedenretributie Zaanse Schans

De vermakelijkhedenretributie Zaanse Schans (hierna VMR) is een recht of retributie, die wordt geheven op een bezoek aan een betaalde vermakelijkheid op de Zaanse Schans, met

als doel om de kosten die de gemeente maakt vanwege het bestaan van de Zaanse Schans te dekken.

De inwerkingtreding van de VMR is vanaf 2019 verschillende malen uitgesteld, in afwachting van een door de stakeholders Zaanse Schans aan te leveren alternatief exploitatiemodel (1 toegangkaart voor de Zaanse Schans). Uitgangspunt bij een nieuwe toegangkaart blijft, dat deze kostendekkend is voor de voorzieningen die de gemeente heeft getroffen ten behoeve van de Zaanse Schans. Bij het nog niet aanleveren van een alternatief exploitatiemodel, is de VMR op 1 februari 2021 alsnog in werking getreden.

Verhaalbare kosten

De gemeente treft voor de Zaanse Schans als geheel allerlei voorzieningen of maakt extra kosten vanwege het bestaan van de Zaanse Schans. Met de invoering van de VMR per 1 februari 2021 (raadsbesluit 2020/22049), heeft de gemeente een basis om de kosten die zij vanaf dat moment ten behoeve van de Zaanse Schans maakt, te dekken uit de opbrengsten van de VMR. De kosten ten behoeve van de Zaanse Schans bestaan uit een vast deel en een variabel deel. De vaste kosten bestaan o.a. uit een onderhoudssubsidie openbare ruimte en interne apparaatskosten. De variabele kosten bestaan uit gemeentelijke maatregelen / inspanningen uit de volgende twee categorieën:

- het voorzien in de ruimtelijke voorwaarden dat de Zaanse Schans de grote bezoekersaantallen ook in de toekomst kan verwerken met behoud van de leefbaarheid en veiligheid;
 - het uitwerken van het ZMP voor het gebied (Mobiliteitsplan Zaanse Schans en omgeving).
- De totale kosten (vast deel € 416.600 + variabel deel € 204.400) worden voor 2025 geraamd op € 621.000.

Bij de uitwerking van een duurzaam exploitatiemodel (1 toegangkaart Zaanse Schans), wordt ook de dekking van gemeentelijke kosten ten behoeve van de Zaanse Schans meegenomen. Hierdoor zou mettertijd de heffing van de VMR eventueel komen te vervallen. De uitwerking wordt de komende tijd verder vormgegeven.

Advies kostendekkend tarief VMR

Het tarief van de VMR dient jaarlijks te worden vastgesteld op basis van de geprognoseerde kosten en opbrengsten (bezoekersaantal x tarief). Uitgaande van een verwacht aantal betalende bezoekers van 728.600 voor 2025 en verwachte kosten van € 0,621 mln., leidt dit tot een tarief van € 0,85 per betalende bezoeker. In 2024 is het tarief € 0,55. Dit betekent een stijging van 55%. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door hogere kosten (€ 0,07 mln.) en anderzijds door het rekenen met een lager aantal betalende bezoekers. Voor het tarief 2024 is gerekend met 1.000.000 betalende bezoekers, maar dit is niet realistisch gebleken. Het werkelijke aantal betalende bezoekers in 2023 was 683.000. Dit aantal is geïndexeerd om voor 2025 tot een realistische en onderbouwde inschatting te komen (728.600). Dit sluit aan bij het raadskader om kostendekkend door te rekenen.

Het voorstel is om het tarief voor 2025 gelijk te houden aan 2024 op € 0,55 per betalende bezoeker en het tekort van € 0,22 mln. incidenteel te dekken uit de egaliseringsreserve.

2.3 Begraafrechten

Huidige situatie en ontwikkelingen

In 2022 heeft de raad besloten om – in navolging van het coalitieakkoord en het collegeprogramma - het algemene deel van de begraafplaatsen met ingang van 2023 structureel toe te rekenen aan de openbare ruimte. De begraafplaatsen hebben daarmee een meer brede maatschappelijke betekenis gekregen als plek voor rust en bezinning. Hiermee is 1,4 fte aan inzet gemoeid, die hierdoor niet worden doorbelast aan de begraafstarieven. Daardoor zijn nu ook in 2025 de toegerekende personeelslasten (loonkosten en overhead) aan de Begraafrechten € 147.434 lager. Het jarenlange structurele tekort op de exploitatie is daarmee ondervangen. Dat zet zich door in 2025.

Ontwikkelingen in het tekort

Door loon- en prijsstijgingen zijn de *toe te rekenen kosten* toegenomen; voor 2025 naar € 1.390.000 en vanaf 2026 structureel naar € 1.200.000. Daartegenover zijn, op basis van resultaten in 2024, de *verwachte inkomsten 2025* uit de begraafstarieven bijgesteld naar € 1.390.000 (vanaf 2026 structureel naar € 1.200.000) en gelden daarmee als uitgangspunt voor de tariefvoorstellen 2025. Daarmee is het verschil tussen de inkomsten en uitgaven (de basis voor tariefvoorstellen) nihil. Daarbij is gerekend op een dotatie aan de egalisatievoorziening van ongeveer € 31.000. Hierbij is rekening gehouden met de toevoeging van de Protestantse begraafplaats Assendelft.

Huidige tariefstelling Begraafrechten

Voor de begraafplaatsen worden veel verschillende tarieven gehanteerd, afhankelijk van het type graf. Uit vergelijking met omliggende begraafplaatsen blijkt, dat de begraafstarieven van Zaanstad boven het gemiddelde tariefniveau liggen ten opzichte van andere gemeenten in de regio.

Egalisatievoorziening

Stand egalisatievoorziening per 1 januari 2024 € 700.000. Volgens begroting is de verwachte stand na dotatie per 1 januari 2025 € 730.000. De voorziening is toegenomen, voornamelijk door gerealiseerde hoge incidentele inkomsten. Vanwege de grote schommelingen in inkomsten de afgelopen jaren, verwachte vervangingsinvesteringen en de terugloop van het aantal begrafenissen, is het advies om de egalisatievoorziening op het huidige niveau aan te houden.

Nieuwe begraafplaats: Protestantse begraafplaats Assendelft

Er is rekening gehouden met toevoeging van de Protestantse begraafplaats Assendelft:

- structurele kosten circa € 60.000 per jaar;
- jaarlijkse baten € 25.000;
- incidentele storting in de voorziening van ongeveer € 190.000.

Zoals opgenomen in bijgaand kosten-/tariefmodel.

Het saldo van de geraamde baten en lasten voor het onderhoud van de begraafplaats Assendelft, kan worden gedekt door het verminderen van de nu geraamde dotatie aan de voorziening van € 66.000 naar € 31.000. Binnen dit tariefmodel is financiële ruimte aanwezig voor dekking van de exploitatie van deze begraafplaats. De € 190.000 wordt gebruikt om de transitiekosten (€ 80.000) te dekken en het restant (€ 110.000) wordt toegevoegd aan de egalisatievoorziening voor toekomstige vervangingsinvesteringen en groot onderhoud.

Gelijkblijvende tarieven ten opzichte van 2024

Na indexering van de kosten als gevolg van prijsstijgingen en bijstelling van de inkomsten naar € 1,2 mln. structureel, vindt in 2025 kostendekkendheid plaats bij een tariefstijging van 0%. De egalisatievoorziening begraafplaatsen bedraagt € 693.000. Het verschil tussen kosten en inkomsten is nihil waarbij ongeveer € 66.000 wordt toegevoegd aan de egalisatievoorziening. Voorgesteld wordt om de tarieven 2025 ten opzichte van 2024 niet te laten stijgen, maar het verschil voor dit jaar te dekken uit de egalisatievoorziening.

Voordelen:

- er wordt voldaan aan een kostendekkende tariefstelling conform het raads kader (Financiële Verordening 2023 en nota Kostentoerekening tarieven 2017);
- hiermee worden de begraafstarieven – die gemiddeld voor de regio hoog zijn – niet verhoogd;
- als de begraafplaats Assendelft per 1 januari wordt overgenomen door Zaanstad, dan daalt in 2025 de toevoeging aan de voorziening met € 35.000 structurele kosten naar € 31.000.

Nadeel: geen.

Advies tarief Begraafrechten 2025; 0% stijging

Op grond van het coalitieakkoord 'Slagen maken' van 8 juni 2022 wordt geadviseerd de begraafstarieven voor 2025 gelijk te houden aan die van 2024.

In bijgaand kosten-/tariefmodel zijn de mutaties voor 2025 weergegeven.

2.4 Marktgelden

De verwachte kosten voor 2025 zijn toegenomen en een incidentele dekking van € 27.000 vervalt in 2025. In de VJN is een structurele dekking voor markten van € 60.000 opgenomen. Echter, dit bedrag komt toe aan de commerciële partij(en) die de marktkramen leveren. Dit dempt niet het tarief Marktgelden.

Advies tarief Marktgelden 2025 – tariefstijging 2,2%

Uit de tariefberekeningen voor 2025 komt een kostendekkend tarief voor de Marktgelden van € 0,80 per m2 marktkraam. In 2024 is het tarief € 0,71. Dit betekent een stijging van 12,7%. Deze stijging wordt veroorzaakt doordat in 2024 een incidentele dekking van € 0,027 mln. is ingezet om het tarief lager dan kostendekkend te kunnen houden. Een stijging van 12,7% is bestuurlijk onwenselijk. Eind dit jaar/ begin volgend jaar worden twee beleidsvoorstellen aan de raad voorgelegd, waarin u in positie wordt gebracht om op dit dossier een aantal duurzame keuzes te maken.

Het voorstel is voor 2025 het tarief alleen te indexeren met de prijsindex van 2,2% naar afgerond € 0,73 per m2 marktkraam en het tekort van € 0,022 mln. incidenteel te dekken uit de egaliseringsreserve.

Bijgaand kostenmodel vermeldt als tariefstijging 2,8%; dit betreft echter een afrondingsverschil.

2.5. Rioolheffing 2025

Huidig tarief Rioolheffing

Voor 2024 werd het tarief voor de Rioolheffing vastgesteld op € 327,46.

Gelijktijdig met het vaststellen van dit tarief, is besloten om voor 2024 een eenmalige korting te geven van € 11,78 per heffingseenheid. Voor de Zaanse inwoner steeg daardoor de aanslag van de Rioolheffing met 8,5% van € 290,95 naar € 315,68.

Uitgangspunten

- Kapitaallasten zijn structurele lasten en bepalen in Zaanstad, met € 9,2 mln. in 2025, voor ruim 33% de hoogte van de Rioolheffing. Op basis van de Kaderbrief/VJN blijft de rekenrente 1,5%. Met het oog op de herziening van het Gemeentelijk Water- en Rioleringsprogramma 2025-2029, wordt het sparen voor vervangingsinvesteringen gecontinueerd om het ontstaan van een toekomstige schuldenlast te beperken.
- De Rioolheffing wordt geïndexeerd met de prijsindexatie van 2,2% en volgt daarin de gangbare loon- en prijsstijgingen. Met de prijsindexatie blijft het mogelijk om te 'sparen' om daarmee de activa – en daardoor de kapitaallasten – op termijn volledig af te bouwen. Het vast te stellen tarief van de Rioolheffing stijgt daarmee van € 327,46 (2024) naar € 334,66 (2025).
- In 2025 wordt een bedrag van € 7,2 mln. gedoteerd aan de voorziening vervangingsinvesteringen. Dat is per heffingseenheid € 89,35. Met deze dotatie sparen we voor vervangingsinvesteringen en nemen de kapitaallasten niet verder toe.
- De rijksuitkering 'slappe bodem' wordt beschikbaar gesteld voor het rioolbeheer. In 2014 heeft het Rijk de gemeenten met hogere onderhoudslasten, als gevolg van een 'slappe bodem' (Zaanse veengrond), financieel gecompenseerd. Zaanstad ontvangt jaarlijks via de Algemene Uitkering € 0,59 mln. Deze uitkering wordt gebruikt voor de dekking van het rioolbeheer.
- Het aantal kwijtscheldingen daalt iets (met 300 naar 5.000 stuks). Omdat het tarief van de Rioolheffing wordt geïndexeerd, blijven de kosten van de kwijtschelding nagenoeg gelijk.

- Het aantal heffingseenheden grootverbruik is naar beneden bijgesteld (met 2.500 naar 18.500 stuks). De heffing grootverbruikers is gerelateerd aan het werkelijke waterverbruik. Dat betekent een naar beneden bijgestelde baten van € 0,3 mln.

In de egalisatievoorziening riolen is een bedrag aanwezig van € 2,9 mln. De egalisatievoorziening heeft tot doel om onverwachte mee- en tegenvallers op de exploitatie riolering te verrekenen. Advies is een minimale omvang van de egalisatievoorziening riolen van € 0,7 mln. (2,5% van de lasten) aan te houden om incidentele financiële tegenvallers op te vangen. Dit betekent dat circa € 2,2 mln. uit de egalisatievoorziening riolen kan worden benut om de Rioolheffing te verlagen.

Volgend uit financiële regelgeving is het niet toegestaan gelden vanuit de egalisatievoorziening te benutten om vervangingsinvesteringen af te boeken. Het is wel mogelijk om vanuit de egalisatievoorziening riolen een korting te geven, zoals in de afgelopen vijf jaren (2020-2024) in Zaanstad is gebeurd. Een dergelijke korting is mogelijk zolang er middelen in de egalisatievoorziening zitten.

Door het verstrekken van een oplopende korting in de afgelopen jaren (op het vastgestelde tarief), is het verschil tussen het tarief en de daadwerkelijke aanslag Rioolheffing in de afgelopen jaren steeds groter geworden. De korting bedroeg in 2024 bijna € 12 (3,6%) op het vastgestelde tarief en was daarmee lager dan de korting in 2023. De hoogte van de egalisatievoorziening zal bij het voortzetten van de korting snel afnemen, waarna de sprong naar het werkelijke tarief zonder korting in één keer moet worden genomen).

Tarief 2025 'de aanslag voor de Zaanse inwoner stijgt met 2,2%'

In 2025 wordt een eenmalige korting gegeven zodat de aanslag Rioolheffing voor de Zaanse inwoner met de vastgestelde tariefontwikkeling van 2,2% stijgt van € 315,68 (aanslag 2024) naar € 322,62 (stijging is € 18,98 per heffingseenheid, waarvan € 6,94 door de Zaanse inwoner wordt gedragen en het restant ten laste van de voorziening gaat).

Hiermee wordt de gegeven korting in etappes (3 jaar) afgebouwd naar nul. We indexeren de aanslag. De gegeven korting blijft ten opzichte van 2024 nagenoeg gelijk aan € 12 per heffingseenheid (3,6%). Met de gegeven korting is een totaal bedrag van € 0,97 mln. gemoeid. Bij de vaststelling van het tarief in 2026 kan opnieuw de afweging worden gemaakt in welke omvang (bijvoorbeeld € 8 in 2026 en € 6 in 2027).

Voordelen:

- de tarieven worden geïndexeerd en er zijn voldoende inkomsten om te sparen voor vervangingsinvesteringen waardoor op termijn de activa volledig worden afgebouwd;
- de Zaanse inwoner profiteert van een korting in 2025 (€ 12 per heffingseenheid);
- op deze wijze profiteert de Zaanse inwoner langer van de gegeven korting;
- het verschil tussen het daadwerkelijke tarief en de aanslag wordt in kleinere stappen gelijk getrokken.

Nadeel:

- de Zaanse inwoner ervaart in 2025 bij het tweede scenario een stijging van € 6,94 (+2,2%) ten opzichte van 2024;
- de egalisatievoorziening riolen blijft drie jaar bovenmatig van omvang.

De consequenties zijn in onderstaande tabel weergegeven:

aanslag		stijging aanslag		korting op het tarief		onttrekking egal.voorz	aantal jr korting
2024	2025	€	%	€	%		
€ 315,68	€ 322,62	€ 6,94	2,2%	€ 12,04	3,6%	€ 971.227	3

Advies tarief Rioolheffing 2025

Geadviseerd wordt een 'Geïndexeerd tarief met afbouwende korting'. Het toepassen van een korting voor de Zaanse inwoner op het tarief van de Rioolheffing wordt in drie jaar (2025-2027) afgebouwd. Hiermee wordt het gemeentelijk uitgangspunt gevolgd van indexering van

het tarief, maar de Zaanse inwoner krijgt een deel van de Rioolheffing als korting terug, waarmee de aanslag in 2025 voor de Zaanse inwoner uitkomt op € 322,62. De gegeven korting wordt afgebouwd en onttrokken aan de bovenmatig hoge egalisatievoorziening riolen.

Analyse kostenmutaties begroting 2025-2028 (alle bedragen x1.000)

De totale lasten voor 2025 stijgen in totaal met € 963, waarvan de voornaamste oorzaken:

- kostenafname als gevolg van verschuiving onderhoudsbudget naar vervangingsinvesteringen -€ 328;
- lagere kapitaallasten (door vrijval historische investeringen) -€ 83;
- bijstelling van de dotatie aan de Voorziening dubieuze belasting debiteuren € 12;
- lagere bijdrage overhead -€ 96;
- hogere tractiekosten € 77;
- lagere toerekening van BTW -€ 115;
- lagere kosten kwijtscheldingen (bij geadviseerd scenario) -€ 60;
- door de voorgestelde spaarcomponent wordt € 7.208 gedoteerd aan de Voorziening toekomstige vervangingsinvesteringen (dat is € 1,5 mln. meer dan in 2024).

De inkomsten stijgen met € 0,96 mln. Dit wordt veroorzaakt door stijging van het tarief met 2,2%.

Verloop voorzieningen en reserves

De korting op de tariefstijging ad € 0,97 mln. wordt gecompenseerd door een onttrekking uit de egalisatievoorziening riolen. Als gevolg van het effect van de korting op de kwijtschelding, is het saldo effect op de voorziening wat lager, namelijk een onttrekking van € 0,8 mln.

Het verloop van het saldo egalisatievoorziening riolen in 2025, :

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Saldo egalisatievoorziening riolen per 31/12 met een afbouwende korting voor 2025	€ 2.007.489	€ 2.009.831	€ 2.013.873	€ 2.017.840

De voorziening vervangingsinvesteringen kent in 2025 een dotatie van € 7,2 mln., hetgeen eind 2025 wordt ingezet voor de dekking van rioolvervangingen. Hierdoor bedraagt het saldo van die Voorziening per 31 december 2025 € 0.

2.6. Afvalstoffenheffing 2025

Huidig tarief Afvalstoffenheffing

Voor 2024 werd het tarief voor de Afvalstoffenheffing vastgesteld op € 347,83.

Het tarief 2024 is hiermee gelijk gebleven aan het tarief voor 2023. Dit was mogelijk door inzet van de egalisatievoorziening. Inzet van de egalisatievoorziening kan alleen indien de voorziening hiertoe voldoende ruimte biedt. Het kent als belangrijk voorbehoud dat een onttrekking niet structureel kan worden volgehouden en op termijn moet worden afgebouwd ten laste van het tarief. Dit moet jaarlijks bij de tariefstelling worden beoordeeld in relatie tot de omvang van de voorziening.

Kostenontwikkelingen in relatie tot het tarief Afvalstoffenheffing

Kostentoeename als gevolg van loon- en prijsstijging (indexatie)

De kostentoeename als gevolg van loon- en prijsstijging bedraagt ca. € 656.000.

Inzamel- en verwerkingskosten

In 2020 is voor de periode 2020-2026 een nieuwe Dienstverleningsovereenkomst afgesloten met HVC. De inzamelkosten en algemene kosten worden omgeslagen naar een tarief per woonhuisaansluiting. De verwerkingskosten worden doorbelast op basis van werkelijk gemaakte kosten (naar tonnages en marktprijzen).

De kosten voor inzameling en verwerking van huishoudelijk afval nemen per saldo toe met ca. € 782.000 (exclusief indexatie). Dit heeft zowel te maken met groei van de stad, waardoor

ook de ingezamelde tonnages toenemen, als met de prijsontwikkelingen op de grondstoffenmarkt. Hier staat natuurlijk tegenover dat een hoger aantal huishoudens ook tot meer opgelegde heffingsaanslagen en dus inkomsten leidt. Van bovenstaand bedrag heeft ca. € 268.000 betrekking op hogere inzamelkosten en ca. € 514.000 op hogere verwerkingskosten.

Rijksbelasting op het verbranden van restafval

In 2024 heeft een verhoging van het Rijksbelastingtarief voor het verbranden van restafval plaatsgevonden van € 35,70 naar € 39,23. Deze stijging is 2,15% hoger dan de prijsindex 2024 die was voorzien in het tarief 2024. Tevens komt de restitutie op tonnages waarop nascheiding plaatsvindt, te vervallen. In plaats daarvan ontvangen gemeenten nu via Verpact een (hogere) nascheidingsvergoeding over deze tonnages. Als gevolg hiervan nemen de kosten per saldo toe met ca. € 71.000.

Tractie (wagenpark)

De toegerekende kosten aan tractie zijn ca. € 39.000 hoger dan in 2024. Dit betreft geen mutatie, maar volgt de begroting van het wagenpark met daarin enige fluctuatie over de jaren.

Toegerekende apparaatskosten en overhead

De toegerekende kosten voor apparaat en overhead zijn per saldo ongewijzigd. Dit is een gecombineerd effect van 0,5 fte aanvullende capaciteitsinzet en een lager tarief voor overhead.

Verpact (voorheen Afvalfonds/ Nedvang)

De vergoedingstarieven staan onder druk en de afkeur is de afgelopen jaren flink toegenomen (door strengere eisen, intensievere controles en slechte scheiding, voornamelijk bij hoogbouw). De gemeente zit nu in een gecombineerd model met een inzamelvergoeding voor het ingezamelde plastic, blik en drankkartons (PBD) en voor het aandeel restafval waarop nascheiding plaatsvindt.

De gemeente gaat onderzoeken wat de effecten zijn om bij alle hoogbouw over te gaan naar nascheiding, inclusief de effecten op de kosten. De vergoeding die HVC ontvangt voor de nascheiding zelf, loopt vanaf 2023 niet meer via de gemeente.

Per saldo nemen de geraamde opbrengsten voor de gemeente licht toe met ca. € 231.000. Dit blijft echter een zeer indicatieve raming (op basis van realisatie 2023) en heeft een grote afhankelijkheid van scheidingsresultaten PBD die op het moment onder druk staan (afkeur) en vergoedingstarieven die pas in latere jaren definitief worden vastgesteld.

Kwijtschelding en dubieuze debiteuren

Doordat de kosten over de linie toenemen, stijgt de hoogte van de Afvalstoffenheffing. Hiermee stijgt ook de hoogte van de kwijtschelding en dubieuze debiteuren. Als tegenhanger kan echter het verwacht aantal kwijtscheldingen naar beneden worden bijgesteld. Per saldo is het effect dat de kosten met ca. € 54.000 naar beneden worden bijgesteld.

GFT en PBD bij hoogbouw

In Zaanstad worden op dit moment geen voorzieningen aangeboden voor gescheiden gft inzameling bij hoogbouw. Op basis van Europese wetgeving is dit per 1 januari 2024 verplicht. Onderzocht wordt om, naast de aanpassingen voor PBD bij hoogbouw, ook GFT-cocons te gaan plaatsen conform de verplichting. Indien hiervoor wordt gekozen, is de verwachting dat dit eind 2024/ begin 2025 kan worden geëffectueerd. Omdat een en ander nog afhankelijk is van besluitvorming, zijn deze kosten nog niet in de heffing 2025 meegenomen. Het advies is om in de Egalisatievoorziening rekening te houden met ca. € 400.000.

Bijdrage algemene middelen

In de tariefstelling 2023 hebben college en raad ervoor gekozen om af te wijken van het uitgangspunt van een 100% kostendekkende heffing om de tariefstijging van de Afvalstoffenheffing te dempen. De dekking hiervoor is ontstaan uit een hoger overheadtarief

waar niet direct hogere kosten tegenover stonden. Er is besloten tot een bijdrage van € 0,6 mln. aan algemene middelen die in mindering is gebracht op de Afvalstoffenheffing.

Egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing

Met de Dienstverleningsovereenkomst 2020-2026 met HVC zijn we als gemeente risicodragend geworden voor de voor- en nadelen op de verwerkingskosten. Vanuit haar ervaring schat HVC het risico op verwerkingskosten op 15% en adviseert hier in de tariefstelling rekening mee te houden. Op de geraamde verwerkingskosten van ca. € 6,2 mln. per jaar is dit dus een risico van € 930.000 waar rekening mee gehouden dient te worden in de egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing.

Op basis van de VJN is de verwachte stand van de egalisatievoorziening eind 2024 geraamd op € 3.751.000. Hierin is nog geen rekening gehouden met een mogelijk voor- of nadeel op de verwerkingskosten (tonnages en tarieven) in 2024, die op het moment van schrijven nog onvoldoende bekend zijn. Op basis van de rapportage over het eerste kwartaal van 2024 is de verwachting op dit moment dat we bij de jaarrekening 2024 afkoersen op een mogelijk nadeel van ca. € 0,5 mln.

Na 2024 dient de voorziening tevens dekking te bieden voor mogelijke nadelen in 2025. Bijstelling van de voorziening is immers pas weer mogelijk met de tariefstelling voor 2026. Om het ingeschatte risico zo volledig mogelijk af te kunnen dekken, wordt zodoende een voorziening van minimaal € 2,26 mln. geadviseerd in 2025.

Daarbij geldt, dat we als gemeente bij een hogere voorziening minder risico accepteren, maar dat dit per saldo leidt tot een hogere Afvalstoffenheffing. Bij een lagere voorziening accepteren we als gemeente een hoger risico, maar hoeft de Afvalstoffenheffing minder hard te stijgen. De verwachte stand van de voorziening eind 2025 is reeds hoger dan noodzakelijk wordt geacht ter afdekking van de risico's. Hierdoor ontstaat ruimte om de voorziening deels af te bouwen, waardoor het tarief nu minder hoeft te stijgen. De omvang van de voorziening is echter eindig en jaarlijks moet worden beoordeeld of afbouw mogelijk is. Door middelen aan de voorziening te onttrekken en daarmee nu een lager tarief vast te stellen, zal het tarief extra hard stijgen in een opvolgend jaar wanneer het niet langer mogelijk is om de voorziening in te zetten.

Uitgangspunt

De bijdrage vanuit de algemene middelen blijft gehandhaafd en daarmee is het tariefvoorstel, net als de afgelopen twee jaren, niet 100% kostendekkend, zoals artikel 12 van de Financiële Verordening voorschrijft.

Tarief 2025 'tariefstijging met 2,2%

Het doorvoeren van bovenstaande kostenontwikkelingen kan worden afgedekt door het tarief met 2,2% te verhogen. Dit betekent een verhoging van het tarief Afvalstoffenheffing met € 7,65 per huishouden. Dit is mogelijk door in 2025 € 501.000 te onttrekken aan de Egalisatievoorziening.

Bedragen x € 1.000

Egalisatievoorziening	2024	2025	2026	2027	2028
Onttrekking	-496	-501	-471	-212	-243
Verwacht saldo per 31/12	3.752	3.251	2.780	2.568	2.325

* De jaren 2026 e.v. zijn uitgaande van kosten prijspeil 2025 zoals opgenomen in de meerjarenbegroting bij een gelijkblijvend tarief.

Voordeel:

door te onttrekken aan de Egalisatievoorziening blijft de tariefstijging 2025 voor de inwoner beperkt. Tevens blijft de Voorziening in 2025 naar verwachting voldoende hoog om de risico's en een mogelijk nadelig resultaat over 2024 af te dekken. Indien het resultaat over 2024 meevalt, blijft er naar verwachting ook in 2026 nog ruimte over om te onttrekken.

Nadeel:

een onttrekking aan de Voorziening kan niet structureel worden volgehouden. Indien het resultaat over 2024 met € 0,5 mln. tegenvalt dan bereiken we eind 2026 de geadviseerde ondergrens van de Voorziening van € 2,26 mln. Dit betekent dat de onttrekking in de loop der jaren zal moeten worden afgebouwd ten laste van het tarief, waardoor de tariefstijging in opvolgende jaren hoger zal zijn.

Analyse en advies	
Stijging in %	2,2%
Stijging in €	€ 7,65
Kostendekkendheid (%)	97,77%
Egalisatievoorziening / risico afdekking	++
Tarief Afvalstoffenheffing	€ 355,48

In de Financiële Verordening staat als uitgangspunt opgenomen dat tarieven kostendekkend zijn. De afgelopen twee jaren is echter expliciet de keuze gemaakt om hier vanaf te zien om zodoende de tariefstijging van de Afvalstoffenheffing te kunnen beperken. Als gevolg hiervan zijn € 600.000 van de kosten niet gedekt vanuit het tarief Afvalstoffenheffing, waardoor deze kosten automatisch ten laste komen van de algemene middelen van de gemeente.

Advies tarief Afvalstoffenheffing 2025

In het verlengde hiervan is het advies om de tariefstijging voor 2025 te beperken tot de reguliere indexatie met de door de gemeente gehanteerde prijsindex van 2,2%. Dit is mogelijk door in 2025 € 501.000 te onttrekken aan de Egalisatievoorziening. Hierbij blijft de Voorziening in 2025 naar verwachting voldoende hoog om de risico's en een mogelijk nadelig resultaat over 2024 af te dekken. Indien het resultaat over 2024 meevalt, blijft er naar verwachting ook in 2026 nog ruimte over om te onttrekken.

N.B.: het inzetten van de Voorziening kent een belangrijk voorbehoud, namelijk dat een (hoge) onttrekking niet structureel kan worden volgehouden. Het afbouwen van een onttrekking zal daardoor in toekomstige jaren een verdere tariefverhoging betekenen. Indien risico's optreden en de Voorziening verder wordt aangesproken, zal in toekomstige jaren de buffer zelfs opnieuw moeten worden opgebouwd ten laste van het tarief. Anderzijds kan een voordelig jaarresultaat ruimte bieden voor verdere onttrekkingen in latere jaren.

3. Voorstellen Leges (rechten)

Kruissubsidiëring en kostendekkendheid

De Leges Verordening bestaat uit drie hoofdstukken; hoofdstuk 1 t/m 3. Binnen hoofdstuk 1 en 2 is kruissubsidiëring mogelijk en mag de opbrengst maximaal 100% kostendekkend zijn. Voor hoofdstuk 3 geldt een kostendekkendheid van 100% binnen de paragraaf.

De belangrijkste bestuurlijke afweging richt zich op hoofdstuk 2 'Omgevingsvergunningen'. De consequentie van 100% kostendekkendheid wordt afgewogen tegen een betaalbaar (verbetering van het) leefklimaat van de inwoners en vestigingsklimaat binnen de gemeente. Voor de Leges tarieven geldt als uitgangspunt 100% kostendekkendheid, tenzij andere afspraken zijn gemaakt.

Leges Verordening	Kostendekking 2024 ⁵	Kostendekking 2025	Voorgesteld tarief 2025
Hoofdstuk 1, Algemene dienstverlening	97,8%	93,6%	diversen
Hoofdstuk 2, Omgevingsvergunningen	93,4%	93,3%	diversen

⁵ percentages conform raadsbesluit Leges Verordening 2024 d.d. 9 november 2023 (7920547 pagina 8).

Hoofdstuk 3, Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn	68,6%	68,8%	diversen
Totaal		92,6%	

De kostendekkendheid wordt iets onder de 100% gehouden omdat bij overschrijding het risico bestaat dat de Verordening door de rechter (deels) onverbindend wordt verklaard. Voor de kostendekkendheid van de Leges Verordening 2025, wordt verwezen naar het als bijlage opgenomen Tariefmodel Leges 2025. Hierin is ook de kostendekkendheid van 2024 opgenomen, waardoor de verschillen zichtbaar zijn.

1.1. Hoofdstuk 1: Leges Algemene dienstverlening

De producten in dit hoofdstuk bestaan voor 95% uit diensten die geleverd worden aan individuele inwoners zoals informatie uit het gemeentearchief, paspoorten, identiteitskaarten, rijbewijzen en huwelijksvoltrekkingen. Ongeveer 5% van de diensten wordt geleverd aan (kleine) ondernemers, zoals standplaatsen en vergunningen Winkeltijdenwet.

De Leges voor paspoorten, rijbewijzen, verklaringen omtrent het gedrag en uittreksels Burgerlijke Stand zijn door het Rijk gemaximeerd (ca. 90% van de dienstverlening binnen dit hoofdstuk). Er is uitgegaan van de maximale toerekening van kosten aan de producten (inclusief compensabele btw 21%).

Voorstellen tot wijziging van het tarief en/of beleid

a. Tariefstijgingen:

Paragraaf 1.9.2.1., Gehandicaptenparkeerkaart; het tarief stijgt van € 104,40 in 2024 naar kostendekkend € 152,85 in 2025 (stijging 46,4%).

Tariefstelling 2023: € 96,90. Tariefstelling 2024: kostendekkend tariefvoorstel van € 152,85 werd lager vastgesteld op € 104,40 (stijging 7,74%).

Het uitgangspunt is een kostendekkende tariefstelling. Voor 2024 is het tarief lager dan 100% kostendekkend vastgesteld en is alleen geïndexeerd. Het dekkingstekort dat hierdoor ontstond is voor één jaar gedekt met incidentele middelen. Het tarief voor 2025 wordt, conform raads kader, weer 100% kostendekkend voorgesteld. Financieel effect: meeropbrengst € 41.535 (900 aanvragen). Tariefstelling wijkt niet veel af van omliggende gemeenten (zie onderstaande tabel).

Inwoners die de kosten voor een gehandicaptenparkeerkaart niet kunnen betalen, kunnen een aanvraag doen voor tegemoetkoming in de vorm van bijzondere bijstand.

Overzicht tariefstelling in 2024 Gehandicaptenparkeerkaart nabij gelegen gemeenten:

Plaats	Gehandicaptenparkeerkaart	Medisch onderzoek
Amsterdam	€ 44	€ 165,70
Edam-Volendam	€ 50	€ 52,90
Haarlem	€ 162,08	Inclusief
Purmerend	€ 100,00	€ 89,40
Uitgeest	€ 144,30	Inclusief
Zaanstad	€ 104,40	Inclusief

Paragraaf 1.4.2, Verstrekken van een verklaring van huwelijksbevoegdheid:

Het tarief stijgt van € 15,70 naar € 29,00 (stijging 84,7%). Voor 2024 is een verkeerd tarief gehanteerd; € 15,70 i.p.v. € 27,50. Met het tarief voor 2025 wordt dit gecorrigeerd conform de vastgestelde maximumtarieven.

Paragraaf 1.13.1.3.1, Aanpassing vergunning door bijschrijven beheerder:

Het tarief stijgt van € 166,35 naar € 385,30 (stijging 131,6%). Het verkooptarief is aangepast door verhoging tijdsbesteding.

b. Tariefdalings:

Paragraaf 1.7.4, Reisdocumenten levering op een adres:

Het tarief daalt van € 16,70 naar € 0,00 (gratis). In 2025 wordt gestart met een pilot voor het leveren van reisdocumenten op adres. De mogelijkheid om reisdocumenten thuis te bezorgen, verlaagt de druk op de balies in de publiekshal. Het tekort van € 50.000 wordt gedekt uit de algemene middelen.

Paragraaf 1.11.2.5, Indien een aanvraag om een ontheffing als bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de Winkeltijdenwet zoals uitgewerkt in de Winkeltijdenverordening buiten behandeling wordt gesteld of wordt ingetrokken,

De verschuldigde Leges worden verminderd tot € 432,40. Het innen van Leges van het buiten behandeling stellen of intrekken van de aanvraag is nieuw beleid. Het Financieel effect is moeilijk vast te stellen gezien de paragraaf bestaat uit meerdere onderdelen en alleen aanvraagonderdeel 1.11.2.2 heeft een hoger tarief.

Paragraaf 1.13.5, Indien een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning voor onbepaalde tijd in de zin van artikel 30b van de Wet op de Kansspelen buiten behandeling wordt gesteld of wordt ingetrokken:

Bij intrekking of buiten behandeling stelling van een aanvraag voor de aanwezigheid van één kansspelautomaat, wordt 50% van het tarief in rekening gebracht, te weten € 113,25. Het betreft nieuw beleid met naar verwachting geen negatief effect.

1.2. Hoofdstuk 2: Leges omgevingsvergunning

De producten binnen dit hoofdstuk betreffen met name de dienstverlening voor het verlenen van omgevingsvergunningen op het gebied van bouwen (bijna 95%). Daarnaast betreft het vergunningaanvragen voor monumenten, sloop, asbestverwijdering, het maken van een uitrust en voor het kappen van bomen.

Nieuwe wetgeving en Leges Verordening 2025

Na eerder uitstel, is met ingang van 1 januari 2024 de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking getreden. De aan de nieuwe wetgeving aangepaste Verordening heeft grote impact: fiscaal juridisch, financieel en uitvoeringstechnisch. Bij de tariefberekening voor 2025 wordt uitgegaan van de ervaringen in het eerste half jaar van 2024.

Verder uitstel Wkb voor verbouwactiviteiten

De Wkb werd eerder voor *verbouwactiviteiten* uitgesteld tot 1 januari 2025. Bij Kamerbrief van 6 juni 2024 (bron: [Besluit verbouw onder kwaliteitsborging uitgesteld | VNG](#)) is deze wetgeving voor verbouwactiviteiten verder uitgesteld naar (tenminste) 1 juli 2025. De definitieve ingangsdatum wordt uiterlijk op 1 december 2024 vastgesteld. Gezien het geringe effect op het kostendekkingspercentage van de Leges Verordening, is besloten dit besluit af te wachten en de nieuwe ingangsdatum begin volgend jaar te verwerken en eventueel mee te nemen voor de VJN 2025.

1.3. Hoofdstuk 3: Leges Europese Dienstenrichtlijn

Binnen dit hoofdstuk worden vrijwel alle diensten geleverd aan (kleine) ondernemers zoals horeca-exploitatievergunningen en evenementenvergunningen (buurtefeesten, kleine

braderieën, Dam-tot-Dam-loop, Zaanregatta, Koningsdag, muziekfestivals e.d.).

Voorstellen tot wijziging van het tarief en/of beleid

a. Gelijkblijvend tarief:

Paragraaf 3.3, Vergunning kleine evenementen A-categorie en herdenkingsplechtigheid:

In het coalitie akkoord is besloten om het tarief voor kleine evenementen en herdenkingsplechtigheid niet te verhogen of te indexeren met prijs- en loonontwikkelingen. Er is structurele dekking om deze tarieven niet kostendekkend vast te stellen. Het tarief evenementen A-categorie blijft hiermee gelijk aan 2024 ad. € 52,30. Het tarief herdenkingsplechtigheid blijft 0,00.

b. Tariefstijgingen:

Paragraaf 3.3.2.2, Vergunning middelgrote evenementen B-categorie:

Uit de tariefberekeningen voor 2025 komt een kostendekkend tarief voor de Leges evenementen B van € 1.088,07. In 2024 is het tarief € 230,30. Dit betekent een stijging van 372,5%. Deze stijging wordt veroorzaakt doordat in 2024 een incidentele dekking van € 0,054 mln. is ingezet om het tarief lager dan kostendekkend te kunnen houden. Een stijging van 372,5% is bestuurlijk onwenselijk.

De kosten voor een vergunning middelgrote evenementen B-categorie bestaan onder meer uit personeelskosten binnen afdeling Vergunningen, betreffende de daadwerkelijke inzet voor het verlenen van vergunningen voor evenementen B. De bestuursopdracht 'Aanpak Evenementen' is onder andere bedoeld voor uitbreiding van capaciteit, nieuw beleid, ondersteuning van de initiatiefnemers etc. en niet om deze bestaande capaciteit te dekken. Er zijn binnen de Leges Verordening en binnen de Opgave Economie geen mogelijkheden om een tarief lager dan 100% kostendekkend, te dekken.

De verwachting is dat door de implementatie van de bestuursopdracht 'Evenementen' vanaf 2025 effectiever en mogelijk ook efficiënter wordt gewerkt en dat daardoor ons niveau van de dienstverlening omhoog gaat en de benodigde capaciteitsinzet eventueel kan dalen. Ook een deel van de aanvraag kosten voor evenementen zal in het subsidiebedrag aan de initiatiefnemers worden meegenomen. Door de positieve veranderingen verwachten we meer draagvlak en begrip om een 100% kostendekkend tarief door te voeren. Het advies is om deze stap te nemen, nadat de maatregelen uit de bestuursopdracht dit jaar en volgend jaar zijn geïmplementeerd.

Tariefvoorstel Leges vergunning middelgrote evenementen B-categorie 2025:

Het voorstel is voor 2025 het tarief Leges evenementen B alleen te indexeren met de prijsindex van 2,2% naar afgerond € 235,35 en het tekort van € 0,055 mln. incidenteel te dekken uit de equalisatiereserve.

Paragraaf 3.1.3.1, Aanvraag nieuwe horeca-exploatievergunning commerciële horeca:

Het tarief stijgt van € 1.752,55 naar € 2.047,00 (stijging 16,8%). Er is onderscheid gemaakt tussen een horeca-vergunning met of zonder terras. Tijdsbesteding is verhoogd.

Paragraaf 3.1.3.1, Aanvraag nieuwe horeca-exploatievergunning niet-commerciële horeca:

Het tarief stijgt van € 1.752,55 naar € 2.047,00 (stijging 16,8%). Voor toelichting zie bovenstaand tarief voor de commerciële horeca.

Paragraaf 3.1.9, Ontheffing v.d. sluitingstijden als bedoeld in artikel 2:29 lid 3 APV:

Betreft nieuw beleid; het tarief is € 176,90.

Paragraaf 3.1.10, Ontheffing v.d. schenk- en sluitingstijden als bedoeld in artikel 2:34c lid 1 APV: Betreft nieuw beleid; het tarief is €176,90.

c. Tariefdalingen:

Paragraaf 3.1.3.5, Aanvraag uitsluitend voor een terras:

Het tarief daalt van € 1.752,55 naar € 770,00 (tariefdaling 56,1%). Tijdsbesteding is teruggebracht. Financieel effect aantal aanvragen: het aantal daalt van 3 naar 0 aanvragen, financieel effect is negatief € 5.257,65.

Paragraaf 3.1.5.2.2, bij bijschrijving van iedere leidinggevende meer dan één, geldt voor iedere leidinggevende meer een toeslag:

het tarief daalt van € 311,10 naar € 59,00 (tariefdaling 81,0%). Het betreft het bijschrijven van een leidinggevende. Tijdsbesteding is teruggebracht. Financieel effect aantal aanvragen: het aantal daalt van 35 aanvragen naar 20, financieel effect is negatief € 9.708,50.

Paragraaf 3.2.2.1, Een aangepaste vergunning a.g.v. een wijziging:

Het tarief daalt van € 843,85 naar € 393,80 (tariefdaling 53,3%). Tijdsbesteding is teruggebracht. Financieel effect aantal aanvragen: het aantal blijft gelijk (1 stuk), financieel effect is nihil.

Paragraaf 3.2.2.2, Een aangepaste vergunning a.g.v. bijschrijving van een leidinggevende:

Het tarief daalt van € 843,85 naar € 393,80 (tariefdaling 53,3%). Tijdsbesteding is teruggebracht. Financieel effect aantal aanvragen: het aantal blijft gelijk (1 stuk), financieel effect is nihil.

Paragraaf 3.2.2.3, Een aangepaste vergunning a.g.v. iedere leidinggevende meer dan één, geldt voor iedere leidinggevende meer één

Het tarief daalt van € 311,10 naar € 59,00 (tariefdaling 81,0%). Het betreft het bijschrijven van een leidinggevende. Tijdsbesteding is teruggebracht. Financieel effect aantal aanvragen: nihil, aantal blijft gelijk (1 stuk).

Advies wijzigingen hoofdstuk 1 t/m 3 Leges Verordening

- Tarieven kostendekkend vaststellen inclusief indexatie van 2,2%.
- Afronding op 5 eurocent naar boven, tenzij er sprake is van een gemaximeerd tarief door het Rijk wat hierdoor overschreden wordt; in dat geval wordt geadviseerd het maximale tarief van het Rijk aan te houden.
- Bovenvermelde tarief-/beleidswijzigingen doorvoeren.

Draagvlak

Belastingheffing is een uitgangspunt van de democratische rechtsstaat. Het belang daarvan staat niet (overwegend) ter discussie.

Aansluiting externe ontwikkelingen

De begroting wordt actief gecommuniceerd met inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners. De tarieven voor belastingen en rechten maken onderdeel uit van de begroting.

Financiële consequenties

Overzicht kostendekkendheid

Met dit voorstel worden wijzigingsvoorstellen gedaan voor de tarieven en Verordeningen belastingen en rechten. Los van de voorstellen, zijn er ook autonome ontwikkelingen. Deze doen zich voor als bijvoorbeeld aantallen teruglopen/oplopen, tarieven vanuit het Rijk worden gewijzigd en er een nieuw cao-akkoord wordt gesloten. Deze ontwikkelingen hebben invloed op het financiële beeld. Hierbij heeft de gemeente geen keuzevrijheid. Deze ontwikkelingen zijn op hoofdlijnen meegenomen in de Voorjaarsnota 2024-2028 en de begroting 2025-2028. De onderstaande tabellen zijn een vergelijking tussen de kostenmodellen 2024-2025 en de bijbehorende kostendekkendheid. De totale dekkingsgraad blijft nagenoeg gelijk.

1. Heffingen

	Structureel effect kostendekkendheid	Effect t.o.v. 2024	V/N	Dekking 2025	Mut. Dekking t.o.v 2024
a	Naheffingsaanslagen	11.700	N	99,5%	-0,5%
b	Marktgelden	-6.000	V	80,1%	2,4%
c	Begraafrechten	-	V	100,0%	0,0%
d	Rioolheffing	-	V	97,8%	0,1%
e	Afvalstoffenheffing	-	V	97,8%	0,1%
	TOTAAL	5.700	N		

- Het tarief voor een naheffingsaanslag (Parkeerbelasting) wordt verhoogd met 8,5% naar € 78,80. De tariefstijging wordt veroorzaakt door extra benodigde capaciteit voor de afhandeling van bezwaar en beroep en extra toezicht. Dit komt voort uit een uitbreiding van het parkeerareaal en een stijging van het aantal naheffingsaanslagen. De verwachte hoeveelheid naheffingsaanslagen stijgt met 1.000 naar 30.000, door de inzet van de scanauto. Het tarief voor 2025 betreft het wettelijk maximum, hierdoor kunnen we niet alle lasten verhalen via het tarief, dit zorgt voor een klein nadeel.
- Het tarief Marktgelden wordt conform de reguliere prijsindex verhoogd met 2,2%. De tariefstijging blijft beperkt tot de prijsindex omdat incidenteel dekking beschikbaar is gesteld uit de egalisatiereserve (€ 0,02 mln.). De tariefverhoging leidt tot een gering positief effect en een stijging van de kostendekkendheid met 2,4%.
- De Begraafrechten worden niet verhoogd. De egalisatievoorziening biedt incidenteel genoeg ruimte om het tarief niet te verhogen. De kostendekkendheid blijft gelijk aan 2024 (100%). Daarnaast neemt de gemeente Zaanstad het beheer van de begraafplaats bij de protestantse kerk in Assendelft over met ingang van 1 januari 2025. Hiertoe heeft de gemeenteraad op donderdag 30 mei jl. besloten (nummer raadsbesluit 8238741).
- Het tarief Rioolheffing wordt conform de reguliere prijsindex verhoogd met 2,2%. Vanuit de egalisatievoorziening wordt net als voorgaande jaren incidenteel een korting op het aanslagbedrag gegeven. De aanslag Rioolheffing inclusief korting neemt daardoor met 2,2% ten opzichte van 2024 toe. De kostendekkendheid blijft nagenoeg gelijk aan 2024 (97,8%).
- Het tarief Afvalstoffenheffing wordt conform de reguliere prijsindex verhoogd met 2,2%. De kostendekkendheid blijft nagenoeg gelijk aan 2024 (97,8%).

2. Leges Verordening 2025

	Structureel effect kostendekkendheid	Effect t.o.v. 2024	V/N	Dekking 2025	Mut. Dekking t.o.v 2024
a	Leges hoofdstuk 1	192.000	N	93,6%	-4,2%
b	Leges hoofdstuk 2	-38.000	V	93,3%	-0,1%
c	Leges hoofdstuk 3	-38.000	V	68,8%	0,2%
	TOTAAL	116.000	N		

- a. De dekking van Leges hoofdstuk 1 daalt 4,2% procent naar 93,6% (€ 0,19 mln.). Dit wordt met name veroorzaakt door de gratis thuisbezorging van reisdocumenten (€ 0,13 mln.). Hiernaast is er een stijging van de aantallen en tijdbesteding voor het in behandeling nemen van een verzoek om een urgentieverklaring voor huurwoningen (€ 0,10 mln.). Daar staat tegenover dat het tarief voor de Gehandicaptenparkeerkaart 100% kostendekkend wordt gemaakt (- € 0,04 mln.).
- b. De dekking van Leges hoofdstuk 2 blijft nagenoeg gelijk -0,1% procent naar 93,3% (- € 0,04 mln.). Dit effect wordt met name veroorzaakt door de toegepaste indexaties conform de Voorjaarsnota en de verlaging van het overheadtarief.
- c. De dekking van Leges hoofdstuk 3 blijft nagenoeg gelijk; 0,2% procent naar 68,8% (- € 0,04 mln.). Dit effect wordt mede veroorzaakt door een daling van het aantal vergunningaanvragen voor kleine evenementen (evenementen A).

Juridische consequenties

De tarieven worden opgenomen in de op 12 november 2024 door de raad vast te stellen Verordeningen. Na bekendmaking en publicatie van de Verordeningen, treden de Verordeningen en de daarin opgenomen tarieven in werking.

Met de uiteindelijke vaststelling door de raad van de begroting 2025, waarvan de tarieven belastingen en rechten onderdeel uitmaken, krijgt de begroting 2025 rechtskracht. Het college dient op grond van artikel 191 van de Gemeentewet, de door de raad vastgestelde begroting binnen twee weken of uiterlijk voor 15 november toe te zenden aan Gedeputeerde Staten.

Communicatie/vervolgtraject

Dit voorstel wordt opgenomen in de gemeentebegroting 2025. Over de begroting 2025 wordt tussentijds gerapporteerd bij de bestuur rapportage 2025 en achteraf verantwoording afgelegd bij de jaarstukken 2026.

Bij elke heffing worden - waar van toepassing - ook beleids- en wetswijzigingen weergegeven. Deze wijzigingen worden, naast de tariefvoorstellen, opgenomen in de tijdens de begrotingsvaststelling van 12 november 2024 door de gemeenteraad vast te stellen Verordeningen 2025. Deze Verordeningen zijn als bijlagen aan dit voorstel toegevoegd.

Gemeenteblad

Sinds 1 juli 2021 is de Wet elektronische publicaties (Wep) van kracht. Vanaf 1 juli 2021 moeten decentrale overheden al hun wettelijk voorgeschreven bekendmakingen in de officiële elektronische publicatiebladen (gemeenteblad) op www.officielebekendmakingen.nl publiceren. Ook is het verplicht om een fysieke balie aan te wijzen waar publicaties verkrijgbaar zijn en waar stukken ter inzage liggen.

De op 12 november 2024 door de raad vast te stellen Verordeningen worden bekend gemaakt in het Gemeenteblad, zoals dat is opgenomen in de Decentrale regelgeving overheidspublicaties (DROP) en gepubliceerd op overheid.nl (CVDR). Daarnaast wordt een fysieke balie aangewezen waar de stukken ter inzage liggen en publicaties verkrijgbaar zijn.

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Zaanstad,

Besluit:

Vast te stellen:

1. de tarieven belastingen en rechten voor de begroting 2025, overeenkomstig het gemeentelijk kader en conform het overzicht 'Samenvatting tariefvoorstellen' op pagina 4 en 5 van dit voorstel.
2. het tarief naheffingsaanslag Parkeerbelasting (tariefstijging 8,5%) naar het wettelijk maximale bedrag en het tarief voor het aanbrengen van een wielklem aan een voertuig (Parkeerbelasting, tariefstijging 167,9%), conform het overzicht 'Samenvatting tariefvoorstellen' op pagina 4 en 5 van dit voorstel.
3. in afwijking van het gemeentelijk kader en de uitgangspunten van de VJN:
 - a. het tarief Vermakelijkhedenretributie voor 2025 gelijk te houden aan 2024 en het tekort van € 0,22 mln. incidenteel te dekken uit de egalisereserve;
 - b. het tarief Marktgelden met niet meer dan 2,2% te laten stijgen en het tekort van € 0,022 mln. incidenteel te dekken uit de egalisereserve;
 - c. het tarief Leges middelgrote evenementen B-categorie met niet meer dan 2,2% te laten stijgen en het tekort van € 0,055 mln. incidenteel te dekken uit de egalisereserve (Leges H3, paragraaf 3.3.2.2);
 - d. voor het op een adres leveren van reisdocumenten geen Leges te heffen en het tekort van € 0,050 mln. uit de algemene middelen te dekken (Leges H1, paragraaf 1.7.4);
 - e. de mantelzorgparkeervergunning (Parkeerbelasting) gratis te blijven verstrekken met structurele dekking vanuit het budget van de Opgave Gezondheid.
4. in afwijking van het gemeentelijk kader, een vermindering aan Leges door te voeren bij het buiten behandeling stellen of intrekken van een aanvraag bij:
 - a. een aanvraag om een ontheffing als bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de Winkeltijdenwet zoals uitgewerkt in de Winkeltijdenverordening (Leges H1, paragraaf 1.11.2.5); de verschuldigde Leges worden verminderd tot € 432,40;
 - b. een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning voor onbepaalde tijd in de zin van artikel 30b van de Wet op de Kansspelen (Leges H1, paragraaf 1.13.5). Voor een aanvraag voor de aanwezigheid van één kansspelautomaat wordt 50% van het tarief in rekening gebracht, te weten € 113,25.
5. conform het overzicht 'Samenvatting tariefvoorstellen' op pagina 4 en 5 van dit voorstel, de bijgevoegde belastingverordeningen Zaanstad:
 - Verordening op de heffing en invordering van Afvalstoffenheffing 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van rechten voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van Leges 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van Marktgelden 2025
 - Verordening op de heffing en invordering van de Onroerendezaakbelasting 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van Parkeerbelasting 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van Precariobelasting 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van Reclamebelasting 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van Roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van Rioolheffing 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van Toeristenbelasting 2025;
 - Verordening op de heffing en invordering van Vermakelijkhedenretributie Zaanse Schans 2025.

In de vergadering van-.....- 2024

De griffier,

Conform de [machtiging tekenbevoegdheid raadstukken](#) is dit besluit alleen ondertekend door griffier.